

1. Inspireren en verbinden

Midden-Delfland heeft een initiatiefrijke gemeenschap met een grote sociale verbondenheid. Het college heeft met hulp van deze kwaliteiten gewerkt aan het verder verbeteren van de woonomgeving en de zorg. Wij kozen vier jaar geleden voor *het inspireren* van partijen en het zoeken van *verbindingen*.

Wij daagden inwoners uit, gaven ruimte aan initiatieven en stuurden op eigen verantwoordelijkheid.

Onze missie is:

Gemeente Midden-Delfland verbindt het groene landschap met de stedelijke omgeving. Met de gemeenschap werkt zij aan een betere kwaliteit van leven.

U treft hierbij onze terugkoppeling aan op de 33 actiepunten die we als college hadden.

1.1 De gemeente Midden-Delfland verbindt het groene landschap met de stedelijke omgeving.

In 2004 is de gemeente Midden-Delfland ontstaan. Onze meest kenmerkende opdracht is te zorgen voor behoud en verbetering van de kwaliteit van het landschap van Midden-Delfland. Ten behoeve van het omliggende stedelijke gebied. Dit college heeft daar hard aan gewerkt! Wij werden het eerste bijzonder provinciaal landschap in Nederland.

Wij hebben met de poldergesprekken, de polderarchitect, de handreiking beeldkwaliteit en de welstandsnota sterk ingezet op kwaliteit.

Met het uitvoeringsprogramma Midden-Delfland 2025, onze blijvende en baanbrekende inzet voor de boeren, het open staan voor ontwikkelingen zoals het hippische kenniscentrum Equestrium in Maasland en met het veranderen van het beheer van recreatie- en natuurgebieden is een impuls aan innovatie gegeven.

Halverwege de looptijd is het geactualiseerde uitvoeringsprogramma van de gebiedsvisie voor de periode 2015-2025 vastgesteld. Kwaliteit van het landschap is leidend bij MiddenDelfland@2025. De filosofie van Cittaslow sluit daar naadloos op aan.

De twee rode draden in het uitvoeringsprogramma zijn het versterken van de grondgebonden veehouderij om het landschap open en groen te houden en het versterken van de stad-land relatie.

- Het project Duurzaam Boer Blijven is voortgezet en heeft een meer innovatief karakter gekregen. Het resultaat hiervan is dat hier de grondgebonden veehouderij fosfaat aan het milieu onttrekt, een lagere stikstofuitstoot kent en gezondere koeien heeft. De sector kan hierdoor gezond blijven en tegelijkertijd bijdragen aan mondiale klimaatdoelstellingen. Samenwerking is de basis, zoals bij het Weidevogelpact, de vlees- en zuivelcoöperatie en het project erfafspoeling. De gemeente faciliteert deze projecten binnen het landschap van het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland - dus ook buiten de gemeentegrenzen.
- Voor het versterken van de lokale en regionale economie is extra ingezet op de hippische topsportsector en de toeristisch-recreatieve sector.

Wij werkten samen met de steden om de stad/land relaties te verstevigen. Wij deden dit door fysieke verbindingen te leggen, toeristische routes en arrangementen te faciliteren, culturele evenementen te stimuleren en randvoorwaarden te scheppen voor duurzame productie van voedsel.

Eind 2017 heeft de provincie Zuid-Holland aan het gebied Midden-Delfland als eerste in Nederland de status van Bijzonder Provinciaal Landschap op basis van de Wet natuurbescherming toegekend. Dit is een erkenning voor het landschap en voor de velen die zich inzetten voor dit landschap. Tegelijkertijd is dit een vernieuwd ijkmoment voor de toekomst van het landschap. Binnen de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is het landschap een belangrijke vestigingsfactor. Onze gemeente wordt nog belangrijker doordat Midden-Delfland met het open groene landschap voldoende hoogwaardige kwaliteit biedt om daarmee de verstedelijkingsopgave van de regio te ondersteunen en tegelijk gevrijwaard te blijven van stedelijke uitbreidingsplannen.

1.2 Met de gemeenschap werkt zij aan een betere kwaliteit van leven.

De gemeente heeft veel aandacht voor de kwaliteit van de woonomgeving (openbaar domein) en de zorg (sociaal domein). De bestuurlijke verhoudingen in Nederland en de opvattingen over de rol van de gemeente zijn aan verandering onderhevig. De rol van de gemeente binnen het openbaar en sociaal domein is gewijzigd van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'.

Op het gebied van de zorg zijn in deze collegeperiode twee uitgangspunten de grondlegger voor de aanpak geweest.

- Ten eerste het uitgangspunt dat de jeugd al de kansen krijgt om zich te ontwikkelen en verder te komen. Vanaf de peuteropvang tot aan de uitstroom uit het schoolsysteem wordt volop ingezet om de kansen die er zijn te benutten. Voorschoolse educatie wordt aangeboden aan hen die dat nodig hebben. Jongeren die zonder startkwalificatie de school verlaten worden begeleid naar werk. Het netwerk rondom jeugd is uitgebreid en verstevigd. De aandacht voor jeugd verdient zich terug. De jeugd heeft hier een leven lang plezier van.
- Een tweede uitgangspunt is dat iedereen in Midden-Delfland: "werkt, werkt mee of werkt aan". Dit uitgangspunt leidt er toe dat "activeren" het kernwoord is geworden bij de aanpak. Vanuit sociale zaken wordt altijd ten eerste bekeken of er een mogelijkheid is om de betrokkene te activeren om weer vlot en nuttig mee te doen in de maatschappij.

Midden-Delfland investeert liever in preventie dan in herstel. Veel algemene maatregelen die we kennen hebben een preventief effect. In het netwerk wordt goed bekeken of we de vragen die er zijn in de samenleving goed kunnen beantwoorden met onze aanpak en ons aanbod.

Binnen het sociaal team werken alle zorgpartners intensief samen. Het netwerk draait! De inzet van vrijwilligers in het bijzonder via de Stichting Welzijn Midden-Delfland zorgt voor ondersteuning door en vanuit de samenleving. Voorbeelden hiervan zijn een verruiming van de bijzondere bijstand, in het bijzonder op het terrein van sport, cultuur en onderwijs voor jongeren, een toeslag hulp bij het huishouden die gericht is op kwaliteit en behoud van werkgelegenheid, schuldhulpmaatjes, respijtzorg en de dorpskamer Den Hoorn. Onlangs heeft Midden-Delfland als één van de regiogemeenten het predicaat 'dementievriendelijk' ontvangen. Door de regierol van de gemeente en inzet vanuit het sociaal team is een omgeving gecreëerd waarin optimaal de mogelijkheid wordt geboden om iedereen in Midden-Delfland binnen zijn mogelijkheden maatschappelijk betrokken te laten zijn.

Op het gebied van de omgeving, dus meer dan de openbare ruimte, is een grote slag gemaakt in het betrekken van de inwoners.

Er zijn collectieve particuliere opdrachtgever trajecten gestart (CPO) waarbij men zelf een locatie kon ontwikkelen. Er wordt met bewoners gesproken over de inrichten van de openbare ruimte in hun wijk.

De vele lokale initiatieven dragen bij aan de kwaliteit van leven in de dorpen. Zo zijn ook veel ontmoetingslocaties gemoderniseerd. Ook is de nieuwbouw van diverse verenigingsgebouwen mogelijk gemaakt. In het beheer van het openbare domein heeft een omslag plaatsgevonden naar verduurzaming. In het beheer van het rioolstelsel is de oriëntatie verschoven van vervangen naar relinen (vernieuwen). De klimaatadaptatie (inspelen op langere droge periodes en intensievere neerslag) komt bij de inrichting van de openbare ruimte tot uitdrukking door meer ruimte te reserveren voor water en groen. In overleg met omwonenden groeit een project herstraten uit tot een interactief proces van herinrichten. Ook is het hergebruik van materiaal uitgangspunt geworden. Een grote stap hebben we gemaakt door voor de openbare verlichting te kiezen voor energiezuinige lampen en dynamisch dimmen.

Midden-Delfland®2025: Sterk door het landschap

1. *Nieuw uitvoeringsprogramma MiddenDelfland® 2025*
2. *Versterken kwaliteit buitengebied*
3. *Heroriëntatie Maaslandse Dam*
4. *Samen ontwikkelen Maaslandse Poort*
5. *Met ondernemers gebiedskracht versterken*
6. *Werken aan duurzaamheid*

Gezond Midden-Delfland

7. *Participeren*
8. *Inwoners ondersteunen*
9. *Zorgen voor veilig en vertrouwd opgroeien*
10. *Behouden accommodaties in dorpen*

Vitale dorpen

11. *Verbeteren samenhang tussen wonen, zorg en welzijn*
12. *Actualiseren woonvisie*
13. *Bouwen aan het centrum Maasland*
14. *Bouwen aan het centrum Den Hoorn*
15. *Bouwen aan het centrum Schipluiden*
16. *Bouwen in Keenenburg V en de Kreek*
17. *Duurzaam inrichten openbare ruimte*

Midden-Delfland onderneemt

18. *Efficiënt afhandelen van aanvragen*
19. *Samenwerken in Greenport Westland-Oostland*
20. *Ontwikkelen Harnaschpolder*

Gastvrije dorpen

21. *Cultuur verbindt*
22. *Behoud en beleef cultureel erfgoed*

Bewust op weg

23. *Doorgaand verkeer N468 verminderen*
24. *Verantwoord inpassen Blankenburgverbinding*
25. *Veilig afwikkelen verkeer entree van Maasland*
26. *Uitbreiden van recreatieve routes en fietspaden*

Personeel en administratieve processen

27. *Inspirerend personeelsbeleid*
28. *Bevorderen efficiency en kwaliteit*
29. *Bevorderen flexibele inzet personeel*
30. *Waarborgen informatieveiligheid*
31. *Gemeentelijke dienstverlening dichterbij de inwoner brengen*
32. *Inwoners goed informeren*

Financiën

33. *Zorgen voor een solide financiële positie*

Midden-Delfland®2025: Sterk door het landschap

1. Nieuw uitvoeringsprogramma Midden-Delfland 2025

Doelstelling:

Behoud en versterken van het landschap van Midden-Delfland.

Uitvoering:

Behouden en versterken landschap van Midden-Delfland is een kernopgave. Dit onderwerp kent diverse actiepunten die wij in een onderlinge samenhang beschouwen. Nagenoeg alle vraagstukken in het gebied vragen om maatwerkoplossingen. De hoofdlijnen van onze aanpak zijn hieronder opgenomen:

1. Wij continueren de uitvoering van Midden-Delfland®2025. Wij zorgen voor het behoud en vergroten maatschappelijk en economisch draagvlak voor Midden-Delfland®2025. Wij ontlokken nieuwe initiatieven en stellen een uitvoeringsprogramma op met ruimte voor nieuwe initiatieven.
2. Voor het versterken van de stad-land relaties is naast de inzet vanuit het gebied een bestuurlijke relatie met omliggende steden en overheidsorganisaties van belang. Binnen de Hof van Delfland en andere samenwerkingsverbanden zetten wij ons actief in om de stad-land relaties te versterken en uit te breiden. Dit varieert van ondersteuning voor nieuwe economische verdienmodellen (beheersmodellen, toerisme en recreatie als belangrijke nieuwe economische drager), poortontwikkelingen en recreatieve routestructuren.
3. Wij stimuleren nieuwe culturele evenementen om de stad-land relatie te verstevigen.
4. Voor langlopende kwesties ronden wij de bestuurlijke besluitvorming af, waardoor grondeigenaren in staat zijn te besluiten hun initiatief door te zetten of af te ronden.
5. Wij maken een inventarisatie van bestaande geldstromen en fondsen die in potentie benut kunnen worden voor projecten in het landschap van Midden-Delfland. Derdengelden gebruiken wij om maatschappelijke initiatieven en ondernemers te ondersteunen bij het realiseren van innovatieve ideeën die bijdragen aan de versterking de kwaliteit en vitaliteit van het landschap.

Voortgangsrapportage 2018

1. *Continueren uitvoering.* Na de '24 uur van Midden-Delfland' is het Uitvoeringsprogramma Gebiedsvisie Midden-Delfland®2025 in juni 2016 door de raad vastgesteld. Met circa 50 projecten bestaande uit nieuwe inspirerende initiatieven en reeds in gang gezette onderwerpen zoals Duurzaam Boer Blijven en sanering verspreid liggend glas, maakt de aanpak van het UPG dat er op diverse fronten doorgepakt wordt op de behoud en vergroten van het maatschappelijk draagvlak. Eén van de speerpunten was het komen tot de status van 'bijzonder provinciaal landschap'. Besluitvorming door de provincie is positief afgerond in de zomer van 2017. In april 2017 is een eerste vervolg gegeven aan de '24 uur van Midden-Delfland' in de vorm van een lezing met vervolgens een bijeenkomst met direct betrokkenen om de balans van een klein jaar UPG op te maken. Te constateren is dat voor het overgrote deel van de projecten kleine of grotere stappen zijn gemaakt.
2. *Versterken stad-land relatie.* De aanbesteding van de ruiterroutes is gestart. De afronding van de werkzaamheden vindt eind tweede kwartaal plaats. Een stichting Men- en ruiterspaden is opgericht met een ondersteuning van de gemeente Midden-Delfland. De stichting wil een centrale rol vervullen bij het beheer namens ruiters en hippische bedrijven in Midden-Delfland. Met Staatsbosbeheer zijn zij in overleg over de wijze waarop zij kunnen samenwerken. Voor 't Kraaiennest worden nieuwe verdienmogelijkheden die de recreatiewaarde verbeteren geïnventariseerd. Basis vormt het recent opgeleverde scenario-onderzoek en de inventarisatie van ondernemersactiviteiten. In samenwerking met de gemeente Westland wordt onderzocht welke mogelijkheden 't Kraaiennest biedt. Hippische voorzieningen en bedrijvigheid kunnen wellicht een belangrijke impuls geven aan het recreatiegebied.
De Ondernemers Federatie Midden-Delfland (OFMD) is de trekker van deze pilot gebiedsbeheer Schiezone samen met belanghebbenden. Deze pilot heeft tot doel nieuwe beheermodellen te ontwikkelen. Het project bestaat uit drie onderdelen te weten "weide of bosvarkens" (op initiatief van Hoeve Akerdijk), begrazing door bosvarkens en waardemodellen en hakhout (een initiatief van Art Centre Delft). Een bijeenkomst waarbij de stedeling wordt uitgenodigd om ideeën te presenteren is in voorbereiding.
De afwikkeling van de liquidatie van het Recreatieschap Midden-Delfland vindt in de eerste helft van 2018 plaats. De omvorming van het Recreatieschap Midden-Delfland naar een Coöperatie Coöperatief beheer groengebieden Midden-Delfland u.a. noodzaakt tot het maken van goede

afspraken over de financiën. Om te zorgen voor een zorgvuldige overgang naar de nieuwe organisatie is het Recreatieschap Midden-Delfland in de eerste helft van 2018 nog verantwoordelijk voor de uitvoering van het beheer, de exploitatie en het onderhoud van de recreatiegebieden. De overdracht naar de gemeenten van de recreatiegebieden die in eigendom waren van het Recreatieschap Midden-Delfland vindt plaats. Staatsbosbeheer blijft nog tot 1 januari 2011 voor de uitvoering van het beheer van de recreatiegebieden. Daarna wordt bezien welke rol SBB en moet krijgen bij de uitvoering van het beheer van Midden-Delfland. Uitgangspunt van de gemeente Midden-Delfland is dat lokale partijen een grotere rol moeten krijgen bij planning en uitvoering van het beheer.

Een verdeling van de reserves van het schap heeft plaatsgevonden op basis van een inventarisatie van projecten bij de schapsdeelnemers. De gemeente Midden-Delfland ontvangt samen met Maassluis een bijdrage voor de herontwikkeling van de zone tussen het centrum van Maassluis en de Vlietlanden. Ook komt een bedrag beschikbaar voor de inrichting van Oostgaag-Westgaag. Het Omgevingsfonds Midden-Delfland blijft in stand voor kleinschalige projecten die de landschappelijke kwaliteit versterken.

3. *Stimuleren culturele evenementen:* Zie ook speerpunt 21. Wij hebben in eerste instantie dit speerpunt vorm gegeven d.m.v. een Kunst & Cultuurimpuls voor 2 jaar. Hiervoor hebben we, in samenwerking met 'het veld' een activiteitenprogramma opgezet met een reeks van initiatieven en projecten. Deze impuls is, door het beschikbaar stellen van Financiën tot 2020 verlengd.
4. *Aanpak langlopende kwesties:* Voor Abtswoude 52 heeft de raad in 2017 een besluit genomen voor de aanpak, waaronder de aankoop, sanering en inrichting. In 2018 voeren we dit besluit uit. In deze collegeperiode worden de handtekeningen gezet. Ten aanzien van het dossier "Wubben" werken we gezamenlijk aan een ruimtelijke ontwikkeling die problemen oplost en qua omvang en uitstraling past bij de locatie en het gemeentelijk beleid.
5. *Fondsen:* In de begroting is een budget opgenomen als cofinanciering voor gemeentelijke projecten. Hiervan is gebruik gemaakt voor de 'trekvaartroutes', de 'Trambrug Schipluiden' en de regionale POP-3 aanvraag vergroten biodiversiteit en ruimtelijke kwaliteit bijzonder provinciaal landschap. Via de Landschapstafel Hof van Delfland is een provinciale subsidie voor het gehele gebied ontvangen, onder andere voor het Bijzonder Provinciaal Landschap. Uitbetaling vindt plaats via de gemeente vanaf 2018 via de Stichting Landschapsfonds. Van dit fonds is Midden-Delfland één van de oprichters.

2. Versterken kwaliteit buitengebied

Doelstelling:

Verbeteren beeldkwaliteit per polder.

Vergroten bewustwording kwaliteiten bij bewoners en grondeigenaren in buitengebied en stimuleren kwaliteit toe te voegen. Beschrijven gewenste kwaliteiten per polder. Dit document is toetsingskader voor besluitvorming ondersteunen maatschappelijk geïnitieerde ontwikkelingen en de welstandtoets.

Uitvoering:

Met bewoners en grondeigenaren van de polders gaan we gezamenlijk de gewenste beeldkwaliteit per polder vaststellen. Dit is een verdere uitwerking van het Landschapsontwikkelingsperspectief. Wij doen dit per polder of een logische clustering per polder.

Wij maken hierbij gebruik van bestaande documenten en historische beschrijvingen, zoals die van Midden-Delfland is Mensenwerk. Doel is om bewoners en grondeigenaren bewust te maken van de kwaliteit van de polder en hun bijdrage daaraan.

De uitkomsten van dit proces verwerken wij in een document. Dit document kan een functie vervullen bij actuele discussies zoals megastallen, windmolens e.d. Daarnaast geeft dit bij maatschappelijke initiatieven duidelijkheid over de mogelijke medewerking door de gemeente. Als sluitstuk is het document basis voor de welstandtoets.

Voortgangsrapportage 2018

In september 2017 is Jandirk Hoekstra gestart als polderarchitect van Midden-Delfland. Na een positieve evaluatie aan het einde van het jaar is besloten om gedurende 2018 de heer Hoekstra als polderarchitect in te zetten. Naast de adviezen op plannen, projecten en beleid is hij ook betrokken bij de poldergesprekken. Voor de poldergesprekken is in januari 2018 een pilot gestart in het gebied van de Woudse Polder, Groeneveldse Polder en Klaas Engelbrechtspolder. Deze gesprekken zijn

gebaseerd op de uitkomsten van het Landschapontwikkelingsperspectief. (Lop) en erop gericht dat bewoners zelf de kwaliteiten van de polders aangegeven en aandachtspunten voor de toekomst formuleren. Met de pilot experimenteren we met een vorm van burgerparticipatie die ook een rol zal spelen bij de toekomstige Omgevingsplannen. Met de uitkomst van de pilot wordt bekeken hoe de volgende poldergesprekken worden vormgegeven.

In 2018 is een nieuwe Welstandsnota vastgesteld. In het kader van een tussentijdse wijziging van het bestemmingsplan Gras (2013) zijn enkele elementen toegevoegd die de kwaliteit van het buitengebied kunnen versterken.

De behoefte voor (aannemers-)bedrijven die in het buitengebied gevestigd zijn om uit te breiden is niet onvoorwaardelijk in te vullen. Zo'n uitbreiding mag niet ten koste gaan van de kwaliteit van het open landschap. In intensief onderling overleg zijn we erin geslaagd uitbreidingsruimte te creëren voor ten minste drie grote bedrijven door het bedrijventerrein Kralingerhoek in te richten ten koste van een niet-duurzame glaslocatie waarmee openheid ontstaat in het agrarisch kerngebied en in het cultuurhistorisch lint. Zo zijn meerdere doelen gelijktijdig gediend.

3. Heroriëntatie Maaslandse Dam

Doelstelling:

Een kwalitatief hoogwaardige inpassing van woningbouw in het landschap, waarbij de gemeente geen extra lasten heeft voor het saneren van niet duurzaam verspreid liggend glas.

Uitvoering:

Realisatie van 20 woningen aan de Meent op de locatie Maaslandse Dam en 10 vrije kavels in het verlengde van de Meent. Onderzoek naar alternatieve financiering en alternatieve locaties voor realisatie van maximaal 12 woningen die gepland waren op de locatie Maaslandse Dam.

Voor de Maaslandse Dam blijft het criterium gelden van een groene inpassing van de woningen.

Voortgangsrapportage 2018

In 2017 en 2018 zijn de 20 woningen aan de Meent opgeleverd. Alle vrije kavels in fase 1 zijn inmiddels verkocht of in optie. In 2018 wordt fase 1 woonrijp gemaakt.

In 2018 stellen we een bestemmingsplan op waarin het middengedeelte wordt herbestemd van woningbouw naar 'groen'. Voor de Zuidrand, als alternatieve locatie, is een raadsbesluit genomen en wordt het bestemmingsplan opgesteld.

4. Samen ontwikkelen Maaslandse Poort

Doelstelling:

Kwalitatieve ontwikkeling en inrichting van de Maaslandse Poort, de entree van het dorp.

Uitvoering:

Binnen het gebied van de Maaslandse Poort is sprake van meerdere projecten, die met elkaar in verbinding moeten worden gebracht. Samen met de belanghebbenden stellen we een ontwikkelingskader op. Dat kader is de basis voor de besluitvorming en verdere ontwikkeling van dit gebied.

Voortgangsrapportage 2018

In 2016 kwamen we met de familie Sonneveld een intentieverklaring overeen over de recreatieve ontwikkeling van hun bedrijf. De gemeente kocht eind 2017 de kistenfabriek aan. Deze is inmiddels ook gesloopt. De aankoop en sloop van de kistenfabriek stimuleert de ondernemerszin in het gebied van de Poort van Maasland. Met de getoonde interesse en het vastgestelde ontwikkelkader als basis startten wij met het invulling geven aan de recreatief toeristische doelen. Met deze aankoop is een grote stap gezet.

Het afgelopen jaar is de capaciteit voor het stallen van fietsen rond de bestaande fietsenstalling bij de bushaltes uitgebreid. Daarnaast is de inpassing van de stalling verbeterd. De stalling is geveerd en de buitenruimte is afgeschermd met een hekwerk. In de omgeving zijn maatregelen genomen om het 'wild' stallen van fietsen tegen te gaan.

Voor actuele informatie over het kruispunt Oude Veiling en Maassluiseweg zie punt 25. Veilig

afwikkelen verkeer entree Maasland.

5. Met ondernemers gebiedskracht versterken

Doelstelling:

Versterking gebiedskracht Midden-Delfland. Versterken economisch en maatschappelijk draagvlak voor het Midden-Delflandgebied.

Uitvoering:

Het agrarisch kerngebied met waarden voor recreatie en natuur, moet duurzaam en vitaal blijven. Als gemeente ondersteunen we vooral innovatieve en duurzame bedrijven en bedrijfsvoering. Met de nadruk op gebiedsgebonden economische processen (producten en afzet). Het IODS-project 'Groen ondernemen, een nieuwe landbouw' is één van de bouwstenen, waarbij we steeds gericht bij het gebied horende economische ontwikkelingen gaan bevorderen. Meer 'korte' voedselketens en een groter aanbod van streekproducten sluiten aan bij trends in de marktontwikkelingen in de omliggende steden.

Midden-Delfland heeft ook een doelstelling op het gebied van het behouden en verder ontwikkelen van de kwaliteit van het landschap. Wij ondersteunen daarom doelstellingen en de aanpak van het Weidevogelpact van particuliere organisaties. Groenfonds Midden-Delfland kan als mede financier meewerken aan deze impuls.

In de afgelopen jaren is gebleken dat de toeristisch-recreatieve sector extra economische ontwikkelingsmogelijkheden biedt. Evenals de metropoolregio beschouwen wij deze sector als een nieuwe aanvullende drager voor het gebied. Een aantrekkelijk gebied met activiteiten is noodzakelijk om groei van toerisme mogelijk te maken. Hierbij gaat het om een gevarieerd aanbod van natuur, aantrekkelijk en bereikbaar landschap, recreatieve verbindingen, culturele evenementen en goede voorzieningen op het gebied van horeca en gebiedsinformatie.

Om deze doelstellingen te bereiken is de samenwerking tussen de verschillende organisaties en initiatieven op deze terreinen van groot belang. Vooral de relaties met het stedelijk gebied, de metropoolregio, zien we graag versterkt. De branding van Midden-Delfland door de beleving van het landschap, de toeristische routes, het groeiend voorzieningenaanbod en de culturele evenementen willen we graag mee bevorderen. Financiering kan uit particuliere fondsen, uit provinciale en rijksprogramma's en mogelijk uit Europese programma's zoals CLLD (door de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling).

Voortgangrapportage 2018

Groen ondernemen

Het IODS-programma groen ondernemen, bestaande uit de projectonderdelen Duurzaam Boer Blijven en Grondinstrument, wordt tot en met 2020 voorgezet. Het faciliteert de agrarisch ondernemer in zijn rol als drager van het gebied, en nog meer: het stimuleert duurzame bedrijfsinnovatie. Binnen Pijler A van DBB is het studietoerisme kringlooplandbouw 2017-2018 opgestart, met daarin een focus op de grondkwaliteit en bodemleven, op jonge ondernemers en biologisch boeren. Binnen Pijler B is het Innovatienetwerk Midden in Delfland gelanceerd en uitgebouwd. Daarin wordt steun gegeven aan concrete innovatieve bedrijfsontwikkelingen binnen de stad-landrelaties en aan het producentennetwerk en consumentennetwerk voor innovatie. Het projectonderdeel grondinstrument met de kavelruilcoördinator werkt continu aan optimalisering van de agrarische verkaveling voor grondgebonden en natuurinclusieve veehouderij. We werken als gemeente mee aan de trend om in de recreatieve randzones van Midden-Delfland de rol van het agrarisch bedrijf te vergroten. Initiatieven lopen in de Schiezone, de zuidrand van Midden-Delfland en in de Zuidbuurt Vlaardingen/Maassluis.

In 2018 zijn door grondruilbank de BBL gronden in Midden-Delfland verworven. Het instrument kwalitatieve verplichting is uitgewerkt in een tweetal strategieën om agrarische ondernemers te ondersteunen bij het integreren van natuur en landschap in hun agrarische bedrijfsvoering. Deze worden nu getoetst aan 'Brussel' en uitgewerkt in verordeningen.

Hippisch kennis centrum

Het kennisnetwerk Duurzaam Hippisch Ondernemen, Equestrum, is van start gegaan in nauwe samenwerking met het CHIO Rotterdam en Lentiz. Eerste stap was de start in 2017 van een MBO opleiding Dressuur bij Lentiz Maasland. Equestrum de gemeente Midden-Delfland en Lentiz onderwijs

zijn met steun van het Louis Bolk Instituut een kenniskring 'Duurzaam Hippiisch Ondernemen' gestart. Thema's zijn de landschappelijke kwaliteit, de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de gastvrijheid (stad/land). De bijeenkomsten vinden plaats op de bedrijven van de ondernemers zelf. Beide stappen werken mee aan de start van een hippisch innovatiecentrum in Maasland; plannen voor een fysiek centrum zijn in ontwikkeling

Overlegplatforms/ VTE

De gemeente Maassluis is vanuit MRDH de trekker om de Alliantie Vrijetijdseconomie (VTE) te versterken. Stap-uit-je-Stad bood in 2017 een platform waar uitjes gepresenteerd zijn tijdens de Midden-Delflanddagen. In 2018 maken een tiental gemeenten een doorstart. De deelnemende gemeenten bieden uitjes aan en tijdens twee evenementen vindt extra promotie plaats. De MRDH zet zich in overleg met de gemeenten in voor een gezamenlijk strategisch VTE-beleid met een agenda voor toerisme.

Bijzonder provinciaal landschap

In november 2017 is Midden-Delfland aangewezen als eerste bijzonder Provinciaal Landschap van Nederland. De aanwijzing geldt voor een periode van 8 jaar, waarbij na 4 jaar een evaluatie door de provincie van gebiedskwaliteit en gebiedsontwikkeling is voorzien. Bij de aanwijzing is door de provincie een ontwikkelopdracht meegegeven aan het gebied. De ontwikkelopdracht gaat over een sterke aansluiting van Midden-Delfland bij de stedelijke behoefte aan groen in en buiten de stedelijke omgeving. De samenwerking tussen de aanvragende partijen (gemeenten en particuliere organisaties) moet vorm krijgen, naar wij nu denken in de nieuwe 'Gebiedstafel Midden-Delfland'. Een eerste initiatief van de gemeente Midden-Delfland is de ontwikkeling van een integrale visie op natuurontwikkeling in het Bijzonder Provinciaal Landschap door Staatsbosbeheer (SBB) en Natuurmonumenten.

6. Werken aan duurzaamheid

Doelstelling:

Vermindering van CO₂ uitstoot in 2020 met 20% ten opzichte van 2010. Dit binnen de richtlijnen van het Europees initiatief Covenant of Mayors.

Uitvoering:

Uitvoering van duurzaam energie actieplan (mei 2014), waaronder het opstellen van een gemeentelijke energievisie.

Stimuleren van inwoners en bedrijven om CO₂ uitstoot te verminderen. Daarnaast gemeentelijke investeringen in bijvoorbeeld verduurzaming van het eigen vastgoed. Wij doen dit door bijvoorbeeld op bestaande panden zonnepanelen aan te brengen. Voor het eigen wagenpark gaan wij bij vervanging in principe uit van elektrische voertuigen.

Voortgangsrapportage 2018

De gemeenteraad is per brief van 12 februari 2018 geïnformeerd over de voortgangsrapportage "Op weg naar een CO₂-neutraal Midden-Delfland! Voortgang duurzaamheid 2017 activiteiten klimaat en energie". In de voortgangsrapportage geven wij aan welke activiteiten in het kader van het SEAP en de energievisie hebben plaatsgevonden en schetsen wij de voortgang op zes doelgroepen: gemeentelijke organisatie, openbare ruimte, wonen en leven, verkeer en vervoer, duurzaam (agrarisch) ondernemen, communicatie en publieksgerichte activiteiten.

Voor inwoners zijn wij bijvoorbeeld gestart met de campagne "Isoleren, zo gedaan!", waarbij woningeigenaren in Maasland uit bouwjaar 1945 tot 1986 een gratis woningopname konden laten uitvoeren. Daarbij kregen zij advies over de mogelijkheden voor isolatie in hun woning. Daarnaast hebben wij een dakenscan uitgevoerd over de gehele gemeente. De scan maakt door middel van infrarood beelden het warmteverlies van gebouwen inzichtelijk. Deze campagne krijgt een vervolg in Den Hoorn en Schipluiden. Met woningcorporatie Wonen Midden-Delfland zijn prestatieafspraken gemaakt over het verduurzamen van hun woningbezit. Voor nieuwbouw is de omslag gemaakt naar gasloos bouwen, dat in het project De Kreek (Den Hoorn) voor het eerst wordt toegepast.

Ook duurzame initiatieven van ondernemers hebben wij gestimuleerd en gefaciliteerd. Zo hebben wij onder andere voorbereidende gesprekken gehouden met een veehouder om in 2018 een

monomestvergister te kunnen plaatsen. Wij stimuleerden korte ketens en onderzochten de mogelijkheden voor kleine windmolens en het opzetten van energiecorporaties. Daarnaast heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden van een regionaal CO₂-grid. In de OudeCampspolder zijn geothermie-bronnen geboord en de aanleg van het warmtenetwerk is gestart.

Voor verenigingen hebben wij aangeboden om een gratis energiescan te laten uitvoeren, daarbij is een subsidie beschikbaar gesteld om duurzaamheidsmaatregelen te nemen.

In de media hebben wij regelmatig aandacht besteed aan duurzaamheid en deden wij mee met landelijke acties, zoals Warme truiendag en de Dag van de duurzaamheid. Ook hebben wij een drukbezochte duurzaamheidsmarkt en een interessant duurzaamheidscongres gefaciliteerd.

De gemeente gaf zelf ook weer het goede voorbeeld door het verder verduurzamen van onze gemeentelijke gebouwen. Door het plaatsen van LED-lampen en door dynamisch dimmen is bij de openbare verlichting een grote energiebesparing gerealiseerd.

Gezond Midden-Delfland

7. Participeren Doelstelling: Iedereen doet mee in Midden-Delfland. Uitvoering: De beste vorm voor maatschappelijke participatie is werk (regulier of beschut werk). Wij richten ons ondersteuningsaanbod aan de doelgroepen in op het toegeleiden naar werk. Indien dit niet haalbaar is, richten wij ons op het toeleiden naar vrijwilligerswerk. Laaggeletterdheid is een belemmering voor mensen om zich te ontplooien en zelfstandig een inkomen te verwerven. Wij investeren in de kwaliteit van de klantcontacten en gaan samen met de bibliotheek de laaggeletterdheid aanpakken. Wij onderzoeken de mogelijkheid om in 2015 aan te sluiten bij het landelijk project 'Taal voor het leven'. Bij klantcontacten is laaggeletterdheid een aandachtspunt en vindt bij herkenning een doorverwijzing plaats naar een lees- en schrijfcursus. Voortgangsrapportage 2018 Medio 2017 is er een actieplan opgezet & vastgesteld onder de titel 'focus op werk'. Uitgangspunt van ons beleid is: iedereen werkt, werkt aan of werkt mee! Dit actieplan heeft smart-doelen en is opgebouwd uit 3 sporen: • Project focus op werk • Vacatures en werkkansen in beeld • Pilots rondom nieuwe instroom en statushouders. In kwartaal 1 van 2018 is de eerste voortgangsrapportage opgesteld. De effecten van dit plan beginnen duidelijk zichtbaar te worden. De stijging van ons bestand is omgebogen in een daling (-20). Dit is een goede basis om de activiteiten in 2018 verder door te trekken en de daling te versterken. Speerpunten voor 2018 zijn: • Intern verstevigen van de focus op werk door een visie op dienstverlening, werkprocessen en standaardisering • Verder inzetten op samenwerking met lokale en regionale werkgevers • Ontwikkeling van nieuwe uitstroomprojecten, die uiteindelijk leiden tot meer structurele uitstroom. Begin van deze periode is samen met de bibliotheek stevig ingezet op de bestrijding van laaggeletterdheid; een taalhuis in Den Hoorn en taalpunten in Schipluiden en Maasland waar taalvrijwilligers zich inzetten om mensen verder te helpen met lezen en schrijven en nieuwkomers helpen om het Nederlands te leren. In de taalcafe's wordt er geoefend.
8. Inwoners ondersteunen Doelstelling: Iedereen doet mee in Midden-Delfland. Uitvoering: Versterken dagelijkse leefomgeving en voorzieningen in dorpen. Doel is het beperken van een beroep op de duurdere maatwerkvoorzieningen. Laagdrempelig organiseren van toegang 'nieuwe stijl'. Dit doen wij door de toegang tot hulp en ondersteuning te organiseren vanuit het huidige perspectief van mantelzorg en vrijwilligersorganisaties. Hierbij blijven wij gebruik maken van de zorg vanuit het CJG en de Stichting Welzijn. Voor de aanpak van de meervoudige problematiek gaan wij werken met een maatschappelijk team. Vanuit de toegenomen zorgvraag en invoering transitie sociaal domein is invoering instrument 'Dorpskamer' voorzien. Dit is een plek waar iedereen terecht kan voor een luisterend oor, activiteiten en informatie. Een plek waar men zich welkom voelt. Georganiseerd voor en door mensen uit het dorp. Vrijwilligers die iets voor een ander willen betekenen, waar nodig ondersteund door een professional. Dit sluit aan op het maatschappelijk initiatief uit Den Hoorn. De dorpskamer kan voorzien in een behoefte vanuit de nieuwe doelgroepen Wmo. Voortgangsrapportage 2018

Vanuit dit speerpunt hebben we de afgelopen jaren meerdere sporen ingezet. Hierbij op hoofdlijnen een stand van zaken op diverse onderdelen:

- Het Maatschappelijk Team is doorontwikkeld tot een herkenbare toegang tot de zorg, aanvullend op onze traditionele werkwijze met vaste contactpersonen. Beleid en uitvoering zijn ondersteunend aan de realisatie van '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur'. Net als landelijk constateren we ook in M-D wel dat de casussen steeds meer 'multiprobleem' en complexer worden. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat we als gemeente meer taken en verantwoordelijkheid hebben gekregen voor bijzondere doelgroepen zoals verwarde personen, maatschappelijk opvang deelnemers en statushouders.
- Mede als gevolg van de laatstgenoemde ontwikkeling is de afstemming en samenwerking tussen Zorg en Veiligheid (onder andere via de lokale Veiligheidskamer) noodzakelijkerwijs flink geïntensiveerd. Het is de verwachting dat deze ontwikkeling zich verder doorzet
- Er is in deze collegeperiode aanzienlijk geïnvesteerd in preventieve programma's en activiteiten. Dit beleid is voortgezet in 2018. Met (extra) inzet op preventie trachten we de druk op dure zorg te beperken of te voorkomen
- Voor onze 'oudere' inwoners hebben we in 2017 het actieprogramma 'langer zelfstandig' opgezet samen met zorgaanbieders en maatschappelijke organisaties. Vanuit dit programma worden de komende jaren verschillende projecten en activiteiten gerealiseerd, die tot doel hebben dat onze inwoners zo zelfstandig mogelijk in hun eigen woonomgeving kunnen blijven wonen en leven (zie ook 11) Voorbeelden zijn de koffiekamers, in Den Hoorn de Was en Koffie, de gemeenschappelijke maaltijden (Dorpshoeve, Singelhof) en het laagdrempelige vervoer van deur tot deur in Schipluiden en Den Hoorn (de MUS).
- Zie ook speerpunt 7 Participatie: we zetten fors in op Werk. Dit helpt en stimuleert inwoners om zelfredzaam te blijven of te worden. Zo hebben we sinds vorig jaar wekelijks in de dorpen "loopbaantafels", waarbij we onze inwoners ondersteunen in het voorbereiden op werk, ondersteunen bij sollicitaties en cv's en directe matching op vacatures. Deze werkwijze is in 2018 nog meer geïntensiveerd. Werk helpt!

9. Zorgen voor veilig en vertrouwd opgroeien

Doelstelling:

Iedereen doet mee in Midden-Delfland.

Uitvoering:

Wij versterken de basisvoorzieningen en vervangen de dure specialistische zorg door goedkopere zorg dichtbij huis. De voorkeur is het aanbieden van ambulante trajecten, waarbij de jongere (weer) thuis gaat wonen. Wij stemmen deze beleidslijn af met de regiogemeenten (Regionaal Transitiearrangement Jeugdzorg Haaglanden).

Invoering gebeurt in afstemming met onderwijs (Wet passend onderwijs), leerplicht en jeugdwerk binnen het LEA (Lokale Educatieve Agenda). Om te zorgen dat jongeren een startkwalificatie behalen starten we met een jongerenconsulent en zetten specifiek in op preventie.

Voor jongeren is sport een goede voorziening om zichzelf te ontwikkelen, mee te doen en te leren in teamverband te werken. Hiermee heeft sport op meerdere gebieden een preventieve functie. Om te voorkomen dat jongeren door de financiële situatie van hun ouders of verzorgers niet kunnen sporten, stellen wij voor minima budget voor sportdeelname ter beschikking.

Voortgangsrapportage 2018

Wij versterkten de basisvoorzieningen en bieden adequate zorg dichtbij huis. Hiermee voorkomen we in veel gevallen de behoefte aan dure specialistische zorg. Er is gewerkt aan een goed netwerk rond het opgroeiende kind. In dit netwerk van consultatiebureau, kinderopvang, peuterwerk, onderwijs en Maatschappelijk Team pakt ieder de passende rol op bij de preventie en vroegsignalering. De gelden

van lokale onderwijsbeleid worden doelgericht besteed aan participatie en preventie. De voorkeur is het aanbieden van ambulante trajecten, waarbij de jongere (weer) thuis gaat wonen. Wij stemmen deze beleidslijn af met de regiogemeenten (Regionaal Transitiearrangement Jeugdzorg Haaglanden) om zo tot een mooi totaalpakket te komen.

Invoering gebeurt in afstemming met onderwijs (Wet passend onderwijs), leerplicht en jeugdwerk binnen het LEA (Lokale Educatieve Agenda). Om te zorgen dat jongeren een startkwalificatie behalen zetten we een algemeen consulent (voorheen jongerenconsulent) in en zetten we sterk in op preventie.

Mede door de inzet via het Maatschappelijk Team en de samenwerking met bijvoorbeeld 'leerplicht' ondersteunen we in een vroegtijdig stadium onze jongere inwoners (zie ook 8). Ook in 2018 gaan we door met de ondersteuning van onze inwoners om meer zelfredzaamheid te realiseren. Voorbeelden hiervan zijn het herziene Armoedebelief en de impuls voor deelname aan kunst en sport.

10. Behouden accommodaties in dorpen

Doelstelling:

Goede huisvesting van het basisonderwijs en zorgfuncties en behoud aanbod van deze voorzieningen per dorp.

Uitvoering:

Leerlingprognoses worden periodiek besproken met de schoolbesturen. Tijdens dit overleg bespreken wij de trend binnen deze prognoses en de consequenties voor taken en huisvesting van de overdracht Jeugdzorg aan gemeenten en invoering passend onderwijs.

In 2015 uitvoeren onderzoek naar de vraag hoe eigendom en beheer gemeentelijke accommodaties kan bijdragen aan doelstellingen.

Voortgangsrapportage 2018

Ook in 2018 zetten wij ons in om kwalitatief goede en voldoende onderwijshuisvesting te behouden. Aandachtspunt hierin is de 'overloop' vanuit Delft. In dit kader werken we nauw samen met onze buurgemeente.

We hebben met de schoolbesturen nieuwe afspraken gemaakt voor de instroom en opvang van de kinderen van statushouders. Aanvankelijk beoogden we een centrale 'schakelklas', maar uiteindelijk hebben we eind 2017 tijdelijk extra middelen ingezet zodat scholen de opvang kunnen realiseren in de reguliere klassen. Dit jaar gaan we beoordelen of deze werkwijze effectief is en of deze inzet structureel gemaakt kan worden.

In 2015 heeft er –conform de planning– een onderzoek plaatsgevonden naar het gemeentebrede accommodatiebeleid en –beheer. Dit heeft antwoord op de vraag gegeven welke accommodaties in eigendom moeten blijven en welke mogelijk afgestoten kunnen / moeten worden.

Het in 2016 ontwikkeld toetsingskader voor investeringssubsidies voor welzijnsaccommodaties werkt naar tevredenheid. We zijn daarmee in staat dit soort aanvragen objectief en uniform te wegen.

Vitale dorpen

11. Verbeteren samenhang tussen wonen, zorg en welzijn Doelstelling: Zorgen voor een woonvoorraad die rekening houdt met de samenhang tussen wonen, zorg en welzijn. Uitvoering: Samen met Wonen Midden-Delfland deze maatschappelijke ontwikkeling betrekken bij de onderling te maken prestatieafspraken. Nieuwbouw- en renovatieprojecten toetsen aan de gewijzigde behoefte die ontstaat door de scheiding tussen wonen en zorg. Nieuwbouwplannen realiseren op basis van levensloopbestendige woningen. De mogelijkheid bieden om bestaande woningen door een deskundige te laten testen op levensloopbestendigheid. Voor de appartementen van Korpershoek is door de gemeente samen met Wonen Midden-Delfland vastgesteld dat aanpassing noodzakelijk is. Deze woningen zijn bestemd voor ouderen die langer zelfstandig moeten kunnen blijven wonen. Een eenmalige investering draagt bij aan de maatschappelijke doelstelling en voorkomt een regelmatig beroep op de Wmo-voorzieningen. Voortgangsrapportage 2018 Er wordt in samenwerking met onze ketenpartners volop gewerkt aan de uitvoering van eerder genoemd actieprogramma 'Langer Zelfstandig' 2016-2018. Al deze activiteiten hebben tot doel onze inwoners te ondersteunen om zolang mogelijk zelfstandig in hun eigen woonomgeving te wonen. Met voorlichting en het organiseren van de woonmarkten worden inwoners gesteund bij de woonkeuze voor de toekomst. Enkele speerpunten in 2018 zijn: • Singelhof: ontwikkeling van verpleeghuiszorg thuis • Ondersteuning Mantelzorg • Dementievriendelijke regio H4 en gemeente. Zie ook punt 8.
12. Actualiseren woonvisie Doelstelling: Vergroten van de kansen voor starters en jonge (potentiële) gezinnen op de woonmarkt. Goede huisvesting van senioren die is afgestemd op de specifieke wensen van deze doelgroep. Uitvoering: Bij nieuwbouwprojecten schenken wij specifiek aandacht aan de mogelijkheden van bouw voor jonge (potentiële) gezinnen. Het gaat dan concreet om betaalbare woningen in de sociale sector en woningen die tussen de categorie sociaal en middeldure koop liggen. Die laatste categorie woningen is bedoeld voor de doelgroep die niet voor sociale woningbouw in aanmerking komt en waarvoor middeldure koop niet bereikbaar is. Een voorbeeld van een maatregel is de casco bouw en het handhaven van het instrument Starterslening. Daarnaast stimuleren wij de toegang en doorstroming op de woningmarkt. Wij doen dit door het uitbreiden van de mogelijkheid tot koop met (tijdelijke) erfpacht. Samen met Wonen Midden-Delfland onderzoeken wij de mogelijkheid tot het invoeren van een stimuleringsregeling om doorstroming te stimuleren. Wij gaan onderzoek doen naar de specifieke huisvestingsbehoefte van senioren in het (duurdere) koopsegment. Daarbij besteden wij specifiek aandacht aan geclusterd wonen van senioren met de mogelijkheid van toepassing van collectief privaat opdrachtgeverschap. Voortgangsrapportage 2018 Het actualiseren van de woonvisie is gerealiseerd in de Woonagenda 2016-2020. Daarin hebben we de situatie per dorp in beeld gebracht. Per dorp hebben we prioritaire doelgroepen benoemd. De gemeenteraad heeft de woonagenda in april 2016 vastgesteld. De woonagenda is uitgewerkt in het woningbouwprogramma 2017-2021. Ook is een enquête uitgevoerd onder jongeren van 18-27 jaar, om hun woonwensen in beeld te krijgen. Op basis van woonagenda zijn de plannen voor woningbouw waar nodig aangepast. In 2017 stemde

de raad in met het herzien van de programma's voor De Kreek in Den Hoorn, Keenenburg, de Zuidrand Schipluiden en toetst ze de nieuwe plannen voor Maasland. Onze ontwikkellocaties zijn daarmee grotendeels afgestemd op de nieuwe beleidsdoelstellingen. Met Wonen Midden Delfland zijn prestatieafspraken gemaakt, waardoor starters en doorstromers meer kansen krijgen op woningmarkt.

13. Bouwen aan het centrum van Maasland

Doelstelling:

Ruimtelijke invulling voormalige locatie basisschool 't Spreeuwenest, met een versterking van het centrum van Maasland.

Uitvoering:

Realiseren van nieuwbouw, waarin voorzien wordt in een combinatie van winkelvoorzieningen en woningen. Hierbij voldoende parkeervoorzieningen, waarbij ook ruimte ontstaat voor de plaatsing van de huidige 'weekmarkt' (vier kramen).

Voortgangsrapportage 2018

De nieuwbouw voor dit project is gereed. Alle woningen zijn verkocht of verhuurd.

Het grootste deel van de winkelruimten vulde zich inmiddels met detailhandel en horeca zoals bedoeld in het bestemmingsplan. Het project ronden wij in 2018 af. Aandachtspunt is nog wel de plaatsing van de weekmarkt. De te kiezen oplossing koppelen wij aan de bredere ontwikkeling van het centrum Maasland.

Het college presenteerde een visie voor de centrumontwikkeling met drie 'kralen': Kerkplein (cultuur), omgeving oude gemeentehuis (ontmoeting) en Veldesteijn (detailhandel).

De gemeenteraad heeft in 2017 een viertal uitgangspunten en een aanpak voor de centrumontwikkeling van Maasland vastgesteld:

- A. Het handhaven van het oude gemeentehuis en pand Barendrecht en deze panden te bestemmen als 'Dorpshuis'. Het gebouw krijgt een mix van commerciële en maatschappelijke functies, waaronder horeca, kantoorruimte, kleine podiumkunsten en vergader- en oefenruimtes voor verenigingen en gezelschappen.
- B. De sloop van de gebouwen daarachter, zoals de kantoorvleugel, de twee bodewoningen, de oude politiepost en de voormalige bibliotheek.
- C. Het vrijgekomen gebied achter het oude gemeentehuis in te richten als aantrekkelijk dorpsgebied, met o.a. een terras, woningen, bedrijvigheid, detailhandel en maatschappelijke functies. Ter plaatse van de bibliotheek kan een parkeerterrein komen, in aansluiting op de parkeergarage van AH.
- D. Zich te verzekeren van de mogelijk voor de verenigingen om een goede ontmoetings- en/of oefenplek te vinden, bijvoorbeeld in het gemeentehuis of in de geschikt gemaakte Oude kerk, Het Trefpunt en Oude Pastorie.

Het College werkt aan de realisatieplannen.

14. Bouwen aan het centrum Den Hoorn

Doelstelling:

Versterking van de centrumfunctie van Den Hoorn dat voorzienend is voor gerealiseerde en nog te bouwen woningen.

Uitvoering:

Kaders voor de uitvoering zijn de vastgestelde visie voor het centrum van Den Hoorn, het Beeldkwaliteitsplan en het nog op te stellen bestemmingsplan. Bij deze op de toekomst van Den Hoorn gerichte realisatie gelden uiteenlopende belangen en zijn verschillende doelgroepen betrokken. Voor versterking en draagvlak van de plannen is het uitgangspunt co-creatie.

Onderdelen die wij gaan realiseren zijn:

1. Een verkeerscirculatieplan voor het centrum van Den Hoorn;
2. Versterking functie Dijkshoornseweg als winkelstraat door plannen van ondernemers te faciliteren. Wij ondersteunen het ondernemersconcept voor het Hoornse winkelgebied. Het thema DHW, schakel tussen Stad en Land biedt mogelijkheden om het centrum een eigen

onderscheidend kwalitatief hoog imago te geven en sluit aan op de filosofie van Cittaslow. 3. Een kwalitatief hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte in het centrum Den Hoorn. 4. Realisatie van een tweede supermarkt (plan Waaijer).
Voortgangsrapportage 2018 In 2014 zijn twee sporen ingezet om uit de impasse inzake het plan voor de tweede supermarkt te geraken. A. De formele juridisch-planologische procedure die moet leiden tot een onherroepelijk bestemmingsplan. En B. Een poging om met ontwikkelaar Van Leeuwen en de Plus-supermarkt tot een vergelijk te komen in een nieuwbouwontwikkeling. Spoor B strandde in 2016. Spoor A leidde in januari 2017 tot de vaststelling van het bestemmingsplan Centrum-Den Hoorn. Op 22 juni 2017 zijn de beroepen tegen het bestemmings- en exploitatieplan van Centrum Den Hoorn behandeld bij de Raad van State (RvS). De RvS heeft besloten over de kwestie parkeren en parkeervoorzieningen een onafhankelijk advies in te winnen. Daarna zijn de planregels aangepast. en opnieuw ter inzage gelegd. Er zijn geen nieuwe beroepen ingediend. De tweede zitting bij de Raad van State staat op 19 april 2018 gepland. Na deze zitting kan na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan en exploitatieplan de uitvoering starten. Voor de uitwerking van de verkeersmaatregelen hebben eind 2017 en in januari 2018 bijeenkomsten plaatsgevonden van de verkeerswerkgroepen Hof van Delfstraat, Centrum en Dijkshoornseweg. De volgende bijeenkomsten zijn in maart van dit jaar gepland.

15. Bouwen aan het centrum Schipluiden
Doelstelling: Versterken ruimtelijke kwaliteit centrum Schipluiden (primair gebied Keenenburgweg en Kasteellaan). Uitvoering: Uitwerken van ontwikkelingsperspectieven naar een inrichtingsplan openbare ruimte en een structuurvisie. Wij doen dit in overleg met ondernemers en omwonenden. Gemeentelijke uitgangspunten zijn het versterken van de lokale economie en voorzieningenniveau. Binnen het plangebied behoort woningbouw ook tot de mogelijkheid.
Voortgangsrapportage 2018 De raad heeft in december 2016 de structuurvisie voor het centrum van Schipluiden vastgesteld. Deze structuurvisie biedt het ruimtelijk kader voor de verdere uitwerking van deelplannen. Een aantal belanghebbenden/eigenaren hebben plannen voorbereid. Wij staan op het punt om een overeenkomst met een initiatiefnemer te sluiten tot het realiseren van nieuwe woningen in het centrum van Schipluiden. Hiermee geven wij tevens invulling aan de woonvisie. Met deze ontwikkeling gaan wij ook de buitenruimte rond deze locatie (achter de Albert Heijn) een kwalitatieve impuls geven. Gelijktijdig zijn wij in overleg met de Historische Vereniging die een bijdrage ontving voor nader onderzoek naar een kwalitatieve impuls van het tramstation en een haalbaarheidsonderzoek naar de herinrichting van de Kasteeltuinlocatie.

16. Bouwen in Keenenburg V en de Kreek
Doelstelling: Afronden woninglocatie Keenenburg V Uitvoering: In het plangebied Keenenburg V realiseren wij 41 woningen. Onze inzet is om door middel van CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap) 8 tot 10 woningen te realiseren. De locaties ambtswoning en Johannahoeve krijgen in samenhang met Keenenburg V aparte aandacht.
Voortgangsrapportage 2018 Keenenburg V (fase 1) is in 2017 gerealiseerd. In 2017 presenteerden wij de raad een aangepast plan voor Keenenburg V (fase 2). In het nieuwe plan is het woningbouwprogramma aangepast op de woonagenda. In het nieuwe plan betrokken wij ook de locatie van de Johannahoeve. Momenteel laten wij een ontwerp bestemmingsplan voor dit gebied uitwerken. De gemeenteraad riep het college eind 2015 op om het woongebied De Kreek versneld in

ontwikkeling te brengen. Dit in verband met de te verwachte druk op de woningvoorraad, als gevolg van de toestroom van statushouders. Het college heeft deze opdracht voortvarend aangepakt. Met participatie van omwonenden en belangstellenden is een uiterst duurzaam stedenbouwkundig plan opgesteld. Het betreffende bestemmingsplan is in 2018 door de raad vastgesteld. Start bouw wordt eind 2018 verwacht.

17. Duurzaam inrichten openbare ruimte

Doelstelling:

Beheer en onderhoud van de openbare ruimte verduurzamen.

Uitvoering:

Bij de inrichting, beheer en onderhoud van de openbare ruimte kiezen wij voor duurzame oplossingen. Bij het beheer van het groen verminderen wij het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. Wij stellen rotondes beschikbaar voor adoptie door private partijen. Bij vervangingen gaan wij uit van (in het buitengebied groene) ledverlichting en zorgen voor hergebruik van bestratingsmaterialen.

Voortgangsrapportage 2018

Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is door ons op 1 januari 2016 gestopt. Groen op bestrating gaan wij tegen met gebruik van mechanische of thermische methoden. Wij planten alleen nog bomen en struiken die ook in volle wasdom passen binnen de beschikbare ruimte.

De geactualiseerde beheerplannen voor riool, wegen, bruggen en openbare verlichting leiden tot meer kwaliteit tegen lagere beheerlasten.

Bij herinrichting van straten richten wij ons op een klimaatbestendige inrichting. Tijdens de ideevorming nodigen wij bewoners en organisatie nadrukkelijk uit om mee te denken en te schetsen. Het afgelopen jaar zijn wij in gesprek gegaan met de bewoners van de Plantage, Nieuw Huis Ter Lucht in Maasland en de Lijsterbesstraat in Schipluiden. Het doel was om samen met bewoners een nieuwe klimaatbestendige inrichting van de straat te tekenen. Deze nieuwe inrichting kenmerkt zich door meer groen in de straat en een betere opvang van hemelwater. Bewoners helpen mee met het vormen en uitwerken van ideeën. Het plan voor Nieuw Huis Ter Lucht is inmiddels uitgevoerd.

Op het gebied van openbare verlichting is veel ontwikkeling. Ons eerste project was een experiment met 'slimme' verlichting op het parkeerterrein van de sportverenigingen in Schipluiden. Dit idee is verder toegepast langs de Rijkstraatweg en de Tramkade. Recent zijn wij verder gegaan met het plaatsen van 'slimme' verlichting in de dorpen.

Deze 'slimme' verlichting gaat alleen aan als beweging wordt gesignaleerd door de sensor. Hiermee is een energiebesparing van vijftig procent bereikt.

Midden-Delfland onderneemt

18. Efficiënt afhandelen van aanvragen
Doelstelling: Een efficiënte en spoedige afhandeling van verzoeken van ondernemers binnen de daarvoor gestelde kaders. Tweede doelstelling is om op basis van ervaringen van ondernemers en praktijkervaringen onnodige regeldruk te vermijden. Uitvoering: Onderdeel van het reguliere vergunningproces. E-herkenning mogelijk maken voor meer producten voor ondernemers. Actief stimuleren gebruik bedrijfscontactfunctionaris als eerste ingang gemeentelijke organisatie voor ondernemers. Voortgangsrapportage 2018 Als gemeente hebben we de afgelopen jaren ingezet op het verbeteren van onze dienstverlening aan de ondernemers in Midden-Delfland. De vergunningsprocedures zijn doorgelicht op efficiëntie en doorlooptijd. Via het digitaal ondernemersloket kunnen ondernemers 24 uur per dag, 7 dagen per week informatie opvragen en zaken online regelen. Voorbeelden zijn het digitaal aanvragen van een standplaatsvergunning of van een exploitatievergunning B&B, het plaatsen van driehoeksreclameborden en het indienen van een bezwaarschrift. Ondernemers kunnen zich hiervoor legitimeren door middel van DigiD of e-Herkenning. Naast het digitaal ondernemersloket kunnen ondernemers met hun vragen ook terecht bij de bedrijfscontactfunctionaris. Zij helpt hen graag de kortste weg te vinden binnen de gemeente. Zij adviseert ondernemers over ontwikkelingen op het gebied van vestiging of uitbreiding van locatie tot bedrijfsactiviteiten, subsidies, vergunningen, duurzaam ondernemen, participatie, MVO, marketing, etc. Afhankelijk van de vraag worden de verschillende afdelingen betrokken of disciplines ingezet. De bedrijfscontactfunctionaris heeft hierin een verbindende rol en zet zich in voor een goede dienstverlening op maat.

19. Samenwerken in Greenport Westland-Oostland
Doelstelling: Versterken concurrentiekracht glastuinbouw Midden-Delfland. Uitvoering: Wij ondersteunen de oprichting van een stichting om de economische positie van de glastuinbouw in de Greenport Westland Oostland te versterken. De uitvoeringsagenda van deze stichting richt zich op de volgende punten: • Energie: streven naar energieneutraliteit in 2050; • Verduurzamen en moderniseren bedrijven, met handhaving van huidig teeltareaal (binnen duurzaam bestemde glastuinbouwgebieden); • Kennis en innovatie: de Greenport is in 2030 het centrum voor scholing, kennis, innovatie en onderzoek; • Water: vanaf 2027 nagenoeg geen mineralen en gewasbeschermingsmiddelen lozen op het oppervlaktewater; • Infrastructuur en logistiek: in 2030 handhaven logistieke functie en verder verbeteren van de lokale en regionale ontsluiting tuinbouwgebieden. Voortgangsrapportage 2018 Midden-Delfland is deelnemers aan Greenport West-Holland. Regelmatig is met de lokale afdeling van LTO Glaskracht overlegd. Via de betrokkenheid bij de MRDH is subsidie toegekend voor innovatieve MKB-bedrijven binnen de Greenport, is een nauwe betrokkenheid van de Stichting Greenport West-Holland bij de uitwerking van de Roadmap Next Economy en bij het Foodcluster Rotterdam. De gemeente Midden-Delfland is deelnemer aan het Energieakkoord Greenport en recent ook aan het Innovatiepact Greenport West-Holland. Daarnaast is het geothermieproject OudCamp gestart. In het

kader van het Energieakkoord wordt gezien of bij de Woudse Droogmakerij – in combinatie met de bouw van De Kreek – een nieuwe geothermische bron kan worden ontwikkeld. Midden-Delfland neemt met zijn tuinbouwclusters deel aan de ontwikkeling van een integrale visie vanuit het MIRT op een duurzame ruimtelijke en logistieke invulling Greenport 3.0 Westland. Dit is een samenwerking van Rijk, provincie, Hoogheemraadschap van Delfland, gemeenten Westland en Midden-Delfland.

20. Ontwikkelen Harnaschpolder

Doelstelling:

Beperken financieel tekort Bedrijvenschap Harnaschpolder met specifieke aandacht voor mogelijkheden inpassen cultuurhistorie van de Harnaskade.

Uitvoering:

Begin 2014 is een proces gestart om samen met bewoners van de Harnaskade onderzoek te doen naar alternatieven voor exploitatie van het gebied. Op basis van de uitkomst van het proces stemmen we in met een aangepast businessplan van het BHP en stellen we voorwaarden aan de uitvoering van het businessplan. We organiseren een structureel overleg met de bewoners en eigenaren Harnaskade. De uitkomst van dit proces betrekken wij bij de besluitvorming over de toekomst van het gebied. De financiële risico's zijn een belangrijk kader bij onze meningsvorming. Na besluitvorming gemeenteraad starten wij met de voorbereiding van een nieuw bestemmingsplan voor de Harnaschpolder Zuid en de verwerving van benodigde eigendommen.

Voortgangsrapportage 2018

De raad heeft in september 2014 ingestemd met een ontwikkelingsstrategie voor Harnaschpolder-Zuid. Daarop is een bestemmingsplan voor dit gebied opgesteld en inmiddels onherroepelijk geworden. Tegelijk is met de meeste bewoners van de Harnaskade overeenstemming bereikt over de aankoop van hun eigendommen. Voor een viertal gevallen is een onteigeningsprocedure ingezet. De economie trekt aan en meer bedrijven tonen hun belangstelling om zich in de Harnaschpolder te vestigen. Dit leidt tot een grote toename van de werkgelegenheid. Wel zien wij dat veel bedrijven gebruik willen maken van erfpacht. Ter stimulering van de voortgang in de uitgifte en het creëren van werkgelegenheid heeft de raad ook ingestemd met aanvullende uitgaven in erfpacht door onze gemeente. Hoewel er doorgaans tussen de eerste contacten met bedrijven en de feitelijke gronduitgifte een lange periode zit verwachten wij in de komende 2 tot 3 jaar een afronding van de gronduitgifte door het Bedrijvenschap. Voor de gemeenten Midden-Delfland en Den Haag geeft dit aanleiding om ons voor te bereiden op het proces dat moet gaan leiden tot beëindiging van de Gemeenschappelijke regeling.

Gastvrije dorpen

21. Cultuur verbindt

Doelstelling:

Wij stimuleren creativiteit om de sociale cohesie in de dorpen en de verbinding tussen de dorpen en het landschap te versterken. Dit bereiken wij door samen met de dragers van culturele initiatieven te zien hoe hun inzet kan worden ondersteund en hoe het bindend effect van hun initiatieven ten gunste kan komen van onze gemeenschap. Dit draagt bij aan een verdere kwaliteitsgroei in de culturele sector en meer cultureel ondernemerschap. Voor de inwoners betekent het meer binding met de dorpen en een groter woon- en leefgenot.

Een tweede doelstelling is om met de creatieve krachten in onze gemeente de (naams)bekendheid en een sterkere branding van Midden-Delfland te ondersteunen. Doelgroepen daarvoor zijn te vinden in de stedelijke bevolking rondom Midden-Delfland (een vorm van stad-land relatie).

Uitvoering:

De gemeente werkt met en vanuit initiatieven uit de samenleving. Die zijn er volop.

De steun bestaat uit het verbinden van mensen en initiatieven, het verstrekken van startsubsidies en het ondersteunen van kwaliteitsontwikkeling bij de initiatiefnemers. Gaandeweg ontwikkelen we op deze manier een gezamenlijke standaard voor gezichtsbepalende evenementen in Midden-Delfland. Naast de ondersteuning van nieuwe initiatieven blijven wij ons inzetten voor het huidige assortiment van culturele evenementen en dorpsfeesten. Die activiteiten hebben een breed draagvlak en voldoen aan onze doelstellingen op het terrein van cultuur.

Om culturele evenementen beter te benutten als bindmiddel in de samenleving en het versterken van de stad-land relaties is een actieve inzet op en ondersteuning van initiatieven noodzakelijk. Hiervoor is tijdelijk extra ambtelijke formatie voorzien.

Voortgangsrapportage 2018

Wij hebben dit speerpunt vorm gegeven d.m.v. een Kunst & Cultuurimpuls. Hiervoor hebben we, in samenwerking met 'het veld' een activiteitenprogramma opgezet met een reeks van initiatieven en projecten. Na gebleken effectiviteit is deze impuls met drie jaar verlengd tot 2020.

Het stimuleringsprogramma heeft de afgelopen jaren een reeks van activiteiten en projecten opgeleverd. Doel is met name de samenwerking van initiatieven onderling te stimuleren, de organisatiekracht van de initiatieven te versterken, vernieuwing te stimuleren en ervoor te zorgen dat de cultuurprogramma's bijdragen aan de 'branding' van Midden-Delfland.

Er zijn netwerkbijeenkomsten georganiseerd voor afstemming, samenwerking en kennisdeling. De impuls is ook gericht op het stimuleren van nieuwe activiteiten, zoals het Land Art project uit 2017. Deze impuls krijgt vervolg op de Golfbaan en in een initiatief voor drie beelden in Den Hoorn. Voor de komende jaren staat onder andere het thema 'dans' en 'werken met kinderen' op de agenda. In 2017 is een nieuw meerjarig programma gestart om cultuureducatie duurzaam te verankeren in het primair onderwijs. Onderdeel daarvan is onder meer de ontwikkeling van een structureel Cittaslow project voor het onderwijs.

22. Behoud en beleef cultureel erfgoed

Doelstelling:

Bescherming van het cultuurhistorisch erfgoed van Midden-Delfland.

Tweede doelstelling is het beleefbaar houden van de cultuurhistorie voor bewoners, scholen en recreanten.

Uitvoering:

Met de volgende maatregelen dragen wij bij aan het behoud van het cultureel erfgoed:

- In stand houden van onderhouds- en restauratiesubsidies;
- Overleg met en (financiële) ondersteuning van de Historische verenigingen;
- In stand houden en uitbreiden informatie op speciale website;
- Participeren landelijke Monumentendag en lokale Kindermonumentendag;
- Aanwijzen van beschermingswaardige monumenten.

Voortgangsrapportage 2018

De gemeente blijft trekker van de 'Kindermonumentendag'. De samenwerking met het onderwijs

loopt goed.

Elk jaar wordt de Open Monumentendag door de 'veldorganisaties' georganiseerd. In 2017 was er voor het eerst een gezamenlijke opening van Open Monumentendag met de gemeenten Westland en Delft in de Hofboerderij in Wateringen.

In de afgelopen jaren is Midden-Delfland aangehaakt aan het provinciale programma voor trekvaartroutes. In 2016 en 2017 zijn informatiezuilen geplaatst langs en over de Delflandse Trekvaarten. Meer zuilen worden in de eerste helft van 2018 geplaatst bij de Levende Buitenplaats Hodenpijl, het Rechthuis van Zouteveen en op locaties in de historische binnensteden van Vlaardingen en Maassluis. In 2017 is steun ontvangen voor de reconstructie van een jaagbruggetje bij het rechthuis van Zouteveen, twee rollepalen en voor restauratie van de Trambrug.

Begin 2018 verwachten we een restauratiesubsidie voor de Trambrug en cofinanciering van een programma om opnieuw een trekschuit te laten varen langs de Delflandse trekvaarten.

Een quick-scan naar de kwetsbare historische objecten is eind 2017 opgeleverd en benut bij de herziening van het bestemmingsplan Buitengebied Gras.

In 2017 hebben wij meerdere objecten aangewezen als gemeentelijk monument, waaronder het markante gebouw van de Jozefschool in Schipluiden. Een deel van de eigenaren van monumenten maakte bezwaar tegen onze besluit. In de eerste helft van 2018 nemen wij besluiten over deze bezwaren.

Naar aanleiding van de nieuwe Erfgoedwet actualiseerden wij onze Erfgoedverordening, zodat wij gebruik kunnen maken van de nieuwe wettelijke mogelijkheden om op te treden bij achterstallig onderhoud aan monumenten. De raad stelde deze verordening eind 2017 vast.

Er is jaarlijks overleg met de historische verenigingen. De gemeentelijke website is in 2015 aangepast, speciaal gericht op de mogelijkheden om monumenten te verduurzamen.

Bewust op weg

23. Doorgaand verkeer N468 verminderen
Doelstelling: Verbeteren kwaliteit van landschap door verlagen verkeersbelasting naar het niveau van een erftoegangsweg. Uitvoering: De N468 is een provinciale weg. De verkeersbelasting wordt grotendeels veroorzaakt door regionaal verkeer. De aanleg van de A4 en de Blankenburgverbinding hebben een negatieve invloed op de verkeersbelasting. Wij stellen ons op het standpunt dat deze partijen moeten zorgen dat de verkeersbelasting op de N468 wordt teruggebracht naar die van de functie van erftoegangsweg. Partijen moeten aantonen dat de IODS-afspraken van maximaal 6.000 motorvoertuigen per dag wordt nagekomen. Meetpunt is midden op het traject ter hoogte van molen Korpershoek. De overname van de weg kent financiële risico's. Overname is afhankelijk van de compensatie en het afdekken van deze risico's.
Voortgangsrapportage 2018 Tijdens het opstellen van de IODS-afspraken is vastgelegd om de verkeerdruk op de N468 te verminderen en het doorgaande verkeer op de N468 tegen te gaan. De gemeenteraad nam op 7 november 2017 een motie aan waarin staat dat de gemeente onder voorwaarden bereid is de weg over te nemen. In februari 2018 hebben wij een besluit genomen over een intentieverklaring 'Reconstructie van de N468'. In de verklaring staan afspraken over de inrichting van de weg die past bij de uitgangspunten van het Landschapsontwikkelingsplan. Het stelt de aanliggende bedrijven in staat om het erf met een voertuig met een maximaal gewicht van 40 ton te bereiken. Ook is opgenomen dat de Provincie en het Hoogheemraadschap eenmalig een financiële bijdrage leveren aan het toekomstig onderhoud van de weg.
24. Verantwoord inpassen Blankenburgverbinding
Doelstelling: Kwaliteit van het gebied Midden-Delfland behouden. Bij realisatie van Blankenburgverbinding beperken van de aantasting van het gebied. Bij aantasting van het gebied zorgen voor compensatie. Uitvoering: De gemeente maakt gebruik van de wettelijke mogelijkheden tot inspraak. Daarnaast bestuurlijke beïnvloeding van stakeholders binnen besluitvormingsproces. Basis voor alle inspraakreacties is de zienswijze van de gemeenteraad op de Rijksstructuurvisie van 17 mei 2013.
Voortgangsrapportage 2018 De gemeente is vertegenwoordigd in de werkgroep Lokale Economie en Maatschappij (LEM). Deze werkgroep is opgericht door Rijkswaterstaat en gemeente Vlaardingen om te kijken hoe de aanleg van de Blankenburgverbinding ook een extra impuls kan geven aan de lokale economie en maatschappij. Dit gaat aan de hand van drie sporen educatie, bedrijfsleven en toerisme & recreatie. De werkgroep Lokale Economie en Maatschappij is belangrijk voor de uitwerking en draagvlak voor de plannen van een boerderij van de toekomst in de Zuidbuurt van Vlaardingen en Maassluis
25. Veilig afwikkelen verkeer entree Maasland
Doelstelling: Voorkomen van toename verkeersproblemen in het dorp Maasland als gevolg van de realisatie van de nieuwbouwwijk van Maassluis en de komst van de Blankenburgverbinding. Voor het langzaam verkeer (zoals fietsers) moet een verkeersveilige ontsluiting gerealiseerd worden. Uitvoering: Met de gemeente Maassluis wordt een verkeersonderzoek uitgevoerd naar de verkeersontwikkelingen na realisatie nieuwbouw. Dit onderzoek geeft inzicht in de omvang van de problematiek. De uitkomsten vormen de basis voor het bepalen van een gezamenlijke oplossingsrichting.
Voortgangsrapportage 2018

De uitvoering van de werkzaamheden kent twee fasen. Een kortetermijnoplossing en een lange termijnoplossing. Bij de korte termijn is de aandacht vooral gericht op het verbeteren van de verkeersveiligheid voor fietsers en de onderhoudsplicht die het Hoogheemraadschap oplegt voor het onderhoud aan de boezemkade.

De doelstelling voor de lange termijn is zoeken naar een structuuroplossing die het verkeer van en naar Maassluis op een veilige manier afwikkelt en niet de wegen in en rond het dorp Maasland onevenredig belast.

De werkzaamheden voor de korte termijn zijn voor uitvoering gereed.

26. Uitbreiden van recreatieve routes en fietspaden

Doelstelling:

Beter toegankelijk maken van Midden-Delfland.

Realiseren van nieuwe regionale verbindingen en routes en bestaande structuren optimaal in stand houden.

Uitvoering:

Wij stimuleren het gebruik en het realiseren van recreatieve routes. Hierbij richten wij ons op alle vormen van extensieve recreatie, zoals fietsen, wandelen, skaten en varen. Wij realiseren deze routes in overleg met gebiedsorganisatie en regionale samenwerking met andere overheden. Het op orde houden van fietspaden en andere recreatieve routes is een continu proces. Het Recreatieschap Midden-Delfland heeft een belangrijke positie in het onderhoud. Kwaliteit van onderhoud is een belangrijk element voor de wijziging van de beheerssituatie bij het recreatieschap en de oprichting van een Landschapstafel.

In de Groeneveldsepolder realiseren wij een nieuwe verbinding. Dit als onderdeel van de afronding van het regionale project Zwethzone.

Voortgangsrapportage 2018

Twee bruggen in de Groeneveldsepolder zijn in 2016 opgeleverd. Nieuwe wandelroutes zijn mogelijk met de oplevering van deze bruggen. De oplevering van de nieuwe fietsverbinding in de Groeneveldsepolder vindt volgens de huidige planning plaats voor het zomerreces.

In het kader van de IODS projecten worden nieuwe ruitersporen aangelegd.

Een krediet van het Recreatieschap Midden-Delfland is beschikbaar gesteld om het bestaande ruiterroutenetwerk op te knappen. De uitvoering van de beheermaatregelen vindt plaats in overleg met de gebruikers.

De landschapstafel Hof van Delfland wil er voor zorgen dat een groter aantal stedelingen in de MRDH in hun vrije tijd meer kilometers gaat maken op de fiets. Het versterken van de fysieke verbindingen tussen stad en land in het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland (i.c. de gebiedstafel Central Park) staat centraal. Om hoger op de agenda te komen van de MRDH en de provincie Zuid-Holland zal de landschapstafel een bidboek 'Biking in the city' opleveren met een overzicht van ontbrekende schakels en barrières in – en themaroutes over het fietspadennetwerk binnen de Landschapstafel Hof van Delfland. In 2018 vindt een inventarisatie van ontbrekende schakels en barrières plaats.

In de afgelopen periode zijn nieuwe 'boerenlandpaden' ontwikkeld (door het Recreatieschap) en heeft ANV Vockestaert enkele 'vliegende wandelpaden' voor beperkte periodes opengesteld. Deze zijn een groot succes gebleken.

Personeel en administratieve processen

27. Inspirerend personeelsbeleid Doelstelling: Bevorderen beleving en betrokkenheid medewerkers en vergroten kwaliteit van werken. Uitvoering: Ontwikkelingen als 'slowmanagement' kunnen behulpzaam zijn bij dit traject. Slowmanagement heeft de focus op kwaliteit, continuïteit en op de mensen, met hun professionaliteit en vakmanschap. Het gaat om een goede balans tussen economische inrichtingsprincipes en de menselijke aspecten. Bij de andere Nederlandse Cittaslows verkennen wij de belangstelling hiervoor. Wij doen verdere studies naar dit thema en gebruik van best practices. Op basis hiervan ontwikkelen we een samenhangende koers voor de gemeentelijke organisatie. Voortgangsrapportage 2018 In 2017 zijn de "klassieke" functioneringsgesprekken tussen manager en medewerker vervangen door gesprekken over ambitie en talent en loopbaanontwikkeling. Hierdoor zijn medewerkers veel zelfbewuster met hun ontwikkeling en waarde voor de maatschappij bezig. In het individueel werkplan worden hierover afspraken vastgelegd. Medewerkers komen hierdoor met ideeën voor een betere inzet op talenten of het verder ontwikkelen van talenten. Wat is hierdoor onder andere opgepakt? - De "klantreis": De klantreis bekijkt de ervaring van de klant vanaf het moment dat deze het idee krijgt naar de gemeente te (moeten) gaan (dus vanaf de bank) tot aan het moment dat de bestemming is bereikt. Daarmee optimaliseren we dus niet alleen het proces in het gemeentehuis maar ook daarbuiten. - Het gebruik van de kantine. Deze ruimte kan veel effectiever worden benut, ook voor bijeenkomsten met bezoekers. Dit is uitgewerkt en wordt, na beschikbaar stellen van financiën, opgepakt. - Een groter aanbod van trouwambtenaren. In 2018 starten we met de Hostmanshipfilosofie (<i>de kunst mensen het gevoel te geven dat ze welkom zijn</i>) als vervolg van de in gang gezette organisatieontwikkeling. Deze is ondersteunend aan het Cittaslowgedachtegoed. Dit moet ertoe leiden dat we er nog meer voor gaan zorgen, dan nu al het geval is, dat iemand graag zaken met ons doet. Dat iedereen betrokken medewerkers en bezieling ervaart en instemmend kiest voor de oplossing die je kunt bieden. Kortom, hetgeen waarmee je je richting cliënt, burger, patiënt en klant onderscheidt van de rest.
28. Bevorderen efficiency en kwaliteit Doelstelling: Verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening door een efficiënt gebruik van beschikbare middelen (zoals geld, menskracht en ICT). Uitvoering: Verbeteren is een continu proces. Wij starten twee pilots om aspecten van de dienstverlening door te lichten. Waar nodig wordt de manier van werken aangepast. Twee pilots: 1. Bevorderen van de burgergerichtheid bij de afhandeling van meldingen van inwoners op het gebied van de openbare buitenruimte. 2. Bevorderen van de efficiency van bedrijfsprocessen door enkele belangrijke bedrijfsprocessen door te lichten. Vanuit de vraag van de klant en kwaliteit van dienstverlening moet iedere processtap een toegevoegde waarde hebben. Afhankelijk van de uitkomsten van deze pilots bepalen wij welke vervolgstappen wenselijk zijn, dan wel welke nieuwe pilots gestart worden. Voortgangsrapportage 2018 De processen: - huwelijken - omgevingsvergunning

- behandeling van subsidieverzoeken
- herwaardering van de WOZ,

zijn geanalyseerd in 2017. Er zijn procesverbetering hierop doorgevoerd. Het leidt ertoe dat we efficiënter gaan werken, waardoor zaken sneller en dus klantgerichter worden afgedaan. De inwoners merken dit! Voor de medewerkers neemt het werkplezier daarbij vaak toe. Tevens neemt het inzicht en betrokkenheid van de medewerkers toe door zo intensief bezig te zijn met het organiseren van het 'eigen' werk. We analyseren elk jaar 2 tot 4 processen.

29. Bevorderen flexibele inzet personeel

Doelstelling:

Met het eigen personeel beter kunnen inspelen op veranderingen in het takenpakket en tijdelijke leemtes in de bezetting.

Uitvoering:

Regionale samenwerking: tot nu toe vooral gericht op uitwisselen van vacatures (gezamenlijke interne arbeidsmarkt). Het digitale www.werkeninHaaglanden.nl moet het platform worden voor meer activiteiten. Wellicht kunnen concrete loopbaanpaden worden opgezet voor meerdere gemeenten met een regelmatige verandering van functie voor medewerkers. Aandacht zal er daarbij zijn voor het slechten van arbeidsvoorwaardelijke drempels.

Klussenbank: onderzocht wordt op welke manier tijdelijke klussen van beperkte omvang en tijdsduur aan medewerkers kunnen worden aangeboden, zodat ze ook buiten het eigen vakgebied ervaring kunnen opdoen.

Om de interne kennisopbouw en -overdracht in 2015 extra te stimuleren gaan we maandelijks een thematische bijeenkomst voor het personeel organiseren. De gezamenlijke bijeenkomst bevordert het samenwerken binnen de organisatie.

Voortgangsrapportage 2018

De regionale samenwerking van de negen gemeenten en de veiligheidsregio heeft een structureel karakter. Er wordt regionaal onder andere gewerkt aan een traineepool, een klussenbank en het bevorderen van het gebruik maken van collega's uit de omliggende gemeenten.

In 2016 zijn we gestart met de verdere ontwikkeling van de medewerkers van onze organisatie. Deze ontwikkeling heeft vier pijlers; Buitenstebinnen, Procesoptimalisatie, Medewerkerontwikkeling (waaronder resultaatgericht werken) en management development. In 2017 is daar een vijfde pijler aan toegevoegd: Jong Midden-Delfland.

Dit leidt tot flexibeler inzet, zodat we goed kunnen omgaan met de veranderingen binnen en buiten de organisatie. In april 2017 zijn drie trainees in de organisatie ingestroomd. Wij halen hiermee frisse ideeën binnen en bieden hiermee jongeren kansen.

Verder is er een organisatiewijziging op handen. Deze heeft tot doel om de gewenste doelen (goed inspelen op in- en externe ontwikkelingen, sterke, verankerde identiteit en projectmatig werken) te bereiken. De hoofdlijnen zijn in 2017 vastgesteld en in 2018 begint de uitvoering. Binnen een van de te vormen afdelingen worden de integrale projecten opgepakt. De medewerkers die aan een project gekoppeld worden, worden tijdelijk vrijgemaakt vanuit hun reguliere werk. Dit zorgt voor flexibiliteit. Ook heeft het tot gevolg dat de eigen medewerkers deze projecten oppakken en daarmee hun kennis vergoten. Daarnaast doen deze medewerkers ervaring op met cocreatie en projectmatig werken. Deze structuuraanpassing zorgt voor flexibeler medewerkers die breder ervaring kunnen opdoen.

30. Waarborgen informatieveiligheid

Doelstelling:

Actualiseren van gemeentelijk informatieveiligheidsbeleid op basis van Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG).

Uitvoering:

Uitvoering is gebaseerd op de resolutie Informatieveiligheid die is vastgesteld op 29 november 2013 tijdens de Algemene ledenvergadering VNG.

Voortgangsrapportage 2018

Het gemeentelijk informatiebeveiligingsbeleid is actueel. We hebben ons geconformeerd aan het normenkader van de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) en we zijn aangemeld bij de Informatiebeveiligingsdienst (IBD). We hebben een CISO (chief information security officer) benoemd en meerdere medewerkers zijn CISO opgeleid. Daarnaast hebben we een goed werkend incidentenprotocol (protocol datalekken). We sluiten met leveranciers en dienstverleners bewerkersovereenkomsten af waarin verantwoordelijkheden voor de beveiliging van het gebruik van onze gegevens zijn geregeld. We hebben naast technische zaken zoals o.a. beveiligde email oplossingen ook structureel gewerkt aan bewustzijn. Informatiebeveiliging heeft ook een grote 'houding en gedrag'- kant. Dit hebben we gedaan door gemeentebrede bijeenkomsten, inzet van een mysterie guest en het inrichten van een beveiligingsorganisatie. Deze beveiligingsorganisatie bestaat uit medewerkers van de verschillende teams die binnen hun team zorgen voor bewustzijn en aanspreekpunt zijn voor informatiebeveiliging voor hun team. Zij worden opgeleid door Fox IT om te zorgen dat hun kennis up to date is en blijft.

31. Gemeentelijke dienstverlening dichterbij de inwoner brengen

Doelstelling:

Een klantgerichte en laagdrempelige organisatie dicht bij de inwoners. Onderdeel hiervan is het verder digitaal ontsluiten van producten en diensten.

Uitvoering:

De komende vier jaar ligt de nadruk op verdergaande digitalisering. Het gaat hierbij in het bijzonder om het digitaal afhandelen van diensten. Bij deze digitalisering zorgen wij op een andere wijze voor ondersteuning van processen voor inwoners die minder vaardig zijn met digitale dienstverlening. Door deze maatregel wordt het voor inwoners mogelijk om de status van bepaalde aanvragen te volgen via PIP (persoonlijke internetpagina).

Wij zorgen ook dat nieuwe digitale aanvraagformulieren beschikbaar komen. Bestaande formulieren worden technisch vereenvoudigd, waarbij wij die formulieren tegelijkertijd inhoudelijk eenvoudiger inrichten.

Voortgangsrapportage 2018

De afgelopen vier jaar hebben we meer producten digitaal toegankelijk gemaakt zoals onder andere:

- Verklaring vermissing reisdocument
- Aanvraag/melding exploitatievergunning Bed & Breakfast
- Aanvraagformulier vaste standplaatsvergunning
- Aanvraagformulier ventvergunning
- Aanvraagformulier driekhoeksreclameborden plaatsen
- Aanvraagformulier openbaar optreden bestuurder
- Online kwijtscheldingstest

Daarnaast hebben we aandacht besteed aan het beter en klantgerichter inrichten van de formulieren.

Via het uitvoeren van Klantreis-onderzoeken, gebruikersonderzoeken en procesoptimalisatie weten we beter welke verwachtingen klanten hebben en spelen we daarop in. Via NPS (Net Promotor Score) meten we direct na de dienstverlening digitaal en telefonisch hoe inwoners de kwaliteit van onze dienstverlening ervaren en kunnen we snel verbeteringen doorvoeren.

De PIP is om meerdere redenen (nog) niet ingevoerd. Een van de redenen is de verhouding tussen de PIP en 'Mijn Overheid'. Wij houden de ontwikkelingen rondom deze twee diensten in de gaten.

We sluiten steeds meer aan bij middelen die inwoners ook veel gebruiken. Sinds 2017 ontvangen inwoners een SMS als hun aangevraagde reisdocumenten document klaar ligt. Dat is directe service.

We hebben daarnaast besloten om Whatsapp als communicatie- en dienstverleningsmiddel toe te voegen. Vanaf de eerste helft van 2018 kunnen inwoners met hun vragen via Whatsapp bij de gemeente terecht.

We werken ook 'offline' aan 'dienstverlening dichterbij'. De afgelopen vier jaar zijn steeds meer informatieavonden en participatiebijeenkomsten geweest. Variërend van informatief voor specifieke

doelgroep, zoals de veiligheidsmarkt voor senioren, tot participatief voor specifieke projecten. Bij aanvragen om een vergunning, ontheffing of een voorziening, besteden we veel aandacht aan het vooroverleg. Enerzijds om het proces daarna te bespoedigen – denk aan het vooroverleg evenementencommissie – en anderzijds om contact tussen gemeente en inwoner te verbeteren. Ook zitten we steeds meer ‘aan de tafel’ bij de inwoner. Dit doen we niet alleen in de voorfase, maar ook in het kader van nazorg. Dit geldt voor WMO aanvragen, maar ook voor aanvragen vergunningen of voor het aanvragen van reisdocumenten (bijvoorbeeld bij woonzorgcentrum Akkerleven). Aanvullend daarop hebben we ook besloten reisdocumenten thuis te bezorgen. Ook dit draagt bij aan ‘dienstverlening dichterbij’.

De manier waarop wij communiceren, draagt ook bij aan hoe inwoners onze dienstverlening ervaren. Daarom hebben we gewerkt aan de kwaliteit van onze brieven door deze in meer begrijpelijke taal te schrijven. Doel hiervan is dat de boodschap duidelijk, begrijpelijk en goed gemotiveerd is en daarnaast afgestemd op de ontvanger. Via schrijfcoaches in de organisatie en trainingen ondersteunen we dat. Ook de teksten op de website herschrijven we zo veel als mogelijk naar B1 niveau.

32. Inwoners goed informeren

Doelstelling:

Voorlichting zo organiseren dat we deze dicht bij de behoeften en wensen van inwoners en ondernemers organiseren, zodat een ieder op de hoogte kan zijn van de gemeentelijke besluitvorming en deze begrijpt.

Informatie op de gemeentelijke website eenvoudiger en beter vindbaar te publiceren.

Uitvoering:

Bij het bekendmaken van plannen en bij de besluitvorming houden we rekening met de behoeften van inwoners en ondernemers, gebaseerd op de informatie uit het periodieke onderzoek naar de communicatiemiddelen. Dit betekent onder meer dat wij sterker inzetten om – mede via digitalisering – meer maatwerk te leveren, zoals de abonnementservice op gemeentelijke besluitvorming of het categoriseren van informatie per dorp. Wij gaan hiervoor de gemeentelijke website eenvoudiger inrichten. Wij gebruiken hiervoor het principe van ‘TOP-taken’; veel gezochte zaken staan prominent op de website. Hierdoor is de informatie die inwoners zoeken eenvoudiger te vinden.

De motivering van besluiten is begrijpelijk en toegespitst op de ontvanger van de informatie. Besluiten op aanvraag zijn duidelijk en klantgericht geformuleerd. Deze bevatten een goede motivering die aansluit bij de informatiebehoefte van de geadresseerde.

Voortgangsrapportage 2018

In De Schakel sorteren we de bekendmakingen per dorp. Aanvragen en besluiten maken we zoveel als mogelijk bekend in heldere taal (in jargon; B1 niveau). De “juridische versie” staat in het Electronisch gemeentebblad. Wij motiveren inwoners om zich aan te melden voor “Over uw buurt”. Dat is een e-mailservice waarmee zij (alleen) informatie ontvangen die voor hen belangrijk is.

Ook hebben we gewerkt aan de kwaliteit van onze brieven door deze in meer begrijpelijke taal te schrijven. Doel hiervan is dat de boodschap duidelijk, begrijpelijk en goed gemotiveerd is en daarnaast afgestemd op de ontvanger. Via schrijfcoaches in de organisatie en trainingen ondersteunen we dat. Ook de teksten op de website herschrijven we zo veel als mogelijk naar heldere taal niveau.

Daarnaast hebben we de website op ‘toptaken’ ingericht. Dat betekent dat de website is opgebouwd op basis van behoefte onderzoek onder inwoners en hun zoekgedrag. Via de website is ook ‘push call’ toegankelijk. Hiermee kunnen mensen aangeven dat ze op een bepaald tijdstip willen worden gebeld door de gemeente.

De website voldoet daarnaast aan de webrichtlijnen. Dat betekent dat naast toegankelijk voor bijvoorbeeld mensen met een visuele beperking, de website en daarmee de gemeentelijke informatie vanaf ieder device toegankelijk is (dus ook vanaf een telefoon of tablet). Via het uitvoeren van Klantreis-onderzoeken en gebruikersonderzoeken blijven we de website nog verder aanpassen aan de verwachtingen van inwoners.

Aanvullend op de traditionele media zetten we voor onze communicatie social media in. We maken vooral gebruik van Facebook, Twitter, de digitale nieuwsbrief en in mindere mate Instagram. Per doel en doelgroep zetten we een doordachte mix in.

Voordeel van social media is dat interactie mogelijk is en daarmee dus ook meer maatwerk mogelijk is. Daarnaast is de communicatie via social media vaak wat informeler en daarmee toegankelijker.

Ook monitoren we wat er op social media over de gemeente over projecten geschreven wordt en ondernemen we waar nodig actie.

Financiën

33. Zorgen voor een solide financiële positie

Doelstelling:

Positie Algemene Reserve op peil houden.

Transities in sociaal domein niet onnodig laten vertragen door budgettaire redenen.

Uitvoering:

Actualiseren van de nota reserves en voorzieningen. Deze nota bevat een uitsplitsing van de verschillende reserves en voorzieningen. Hierbij houden wij rekening met de risico's voor onze gemeente.

Besteding van het eenmalige budget van € 500.000 voor de transities sociaal domein is alleen mogelijk voor directe zorg bij uitputting van reguliere budgetten. Rapportage over gebruik vindt plaats binnen de planning- en controlcyclus bij de voor- en najaarsnota.

Voortgangsrapportage 2018

Structureel sluitende (meerjaren)begroting ook voor 2017-2020 gerealiseerd. Bovendien zijn budgetten vrijgemaakt om te investeren in een duurzame toekomst van de gemeente en haar inwoners. De belastingdruk is in 2017 gelijk gebleven aan die van 2015 en 2016 en de vermogenspositie is op peil gebleven.

Voor zover er sprake is van concrete rijksbudgetten om taken uit te voeren zijn deze taken binnen de daarvoor beschikbare rijksbudgetten uitgevoerd.

In administratieve zin is een start gemaakt met het aanpassen van de p&c-cyclus met als doel meer grip en sturingsmogelijkheden voor het gemeentebestuur ten aanzien van de gemeentelijke financiën.

Conclusie: de solide financiële positie blijft gehandhaafd.